

Upplands-Bro kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport 2019

Innehåll

1	SAMMANFATTNING	2
2	INLEDNING	3
	2.1 Bakgrund	3
	2.2 Uppdrag och syfte	3
	2.3 Avgränsning och metod	3
3	ANALYS AV RESULTAT OCH PROGNOIS I DELÅRSBOKSLUTET	4
	3.1 Utfall för perioden – Upplands-Bro	4
	3.2 Prognos för helåret	5
	3.3 Hur ekonomi och verksamhet följs upp	6
4	KOMMENTARER RÖRANDE MÅLUPPFYLLELSE	6
	4.1 Lagstadgade krav	6
	4.2 Avstämning av balanskravet	6
	4.3 Finansiella mål	7
5	BOKSLUTSPROCESSEN	8
	5.1 Förändrade redovisningsprinciper	8

1 Sammanfattning

På uppdrag av kommunens revisorer har EY översiktligt granskat Upplands-Bro kommuns delårsrapport per 31 augusti 2019.

Efter genomförd granskning gör vi följande iakttagelser:

- ▶ Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade finansiella delårsinformationen inte, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 augusti 2019 samt av dess finansiella resultat för perioden januari-augusti 2019.
- ▶ Delårsrapporten har en bra struktur och ger en god bild av kommunens ekonomi samt bra information om den förväntade utvecklingen med prognos för helåret. Delårsrapporten innehåller beskrivning av respektive nämnds mål, resultat och ekonomi. Detta ger en bra bild av verksamheten och uppföljningen av målen.
- ▶ För att underlätta och möjliggöra en bättre styrning löpande under året så är vår rekommendation att budgeten periodiserad över åtminstone tertial för att kunna ha ett bättre styrmedel när utfall jämförs med budgeten.
- ▶ Kommunen har flertalet övergripande mål som är både finansiella och som bedömning för god ekonomisk hushållning. Enligt delårsrapporten är prognosen att Upplands-Bro inte kommer att klara ett av dessa mål till följd av att två nämnder visar en negativ prognos på helårsbasis.
- ▶ Resultatet för perioden uppgår till + 93,0 mnkr och prognosen för året är +29,5 mnkr. I delårsresultatet ingår en försäljning av tomter inom exploateringsverksamheten med 35,4 mnkr samt en realisationsvinst om 0,7 mnkr.
- ▶ Balanskravet uppnås per 31 augusti 2019, med ett balanskravsresultat på 92,9 mkr.
- ▶ Bokslutsprocessen har i samband med delårsbokslutet fungerat bra. Dokumentationen har varit god och upprättad tidsplan har följts trots att den varit snäv. Nämnderna har lämnat en bra ekonomisk analys i delårsbokslutet med kommentarer till väsentliga avvikelser mot budget.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

På uppdrag av revisorerna har EY genomfört en översiktlig granskning av delårsbokslutet per 31 augusti 2019. Delårsbokslutet är ett bokslut som kommunen är skyldig att upprätta enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning.

2.2 Uppdrag och syfte

Enligt kommunallagens 12 kap 2§ ställs krav på att revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten ska behandlas av fullmäktige. Revisorernas bedömning och rapporten från de sakkunnigas granskning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

En förutsättning för att revisorerna ska kunna göra en bedömning är att kommunfullmäktige i budget och i planer har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Revisorernas uppdrag är att:

- ▶ bedöma om ett balanserat resultat kan nås vid årets slut,
- ▶ bedöma om det är troligt att de av fullmäktige antagna finansiella målen kan uppnås,
- ▶ bedöma om verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för verksamheten kan nås samt
- ▶ bedöma om delårsrapporten är upprättad enligt god redovisningssed för kommuner.

2.3 Avgränsning och metod

Granskningen har varit översiktlig. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Den baseras främst på en analytisk granskning och intervjuer med fokus på väsentliga områden. Intervjuerna har utförts i syfte att erhålla rimliga förklaringar till resultatutfall, avvikelser mot budget och prognoser.

Granskningen har även inriktats på om kommunens delårsrapport är upprättad enligt lagen om kommunal redovisning, enligt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning samt kommunens egna anvisningar.

3 Analys av resultat och prognos i delårsbokslutet

3.1 Utfall för perioden – Upplands-Bro

Mnkr	Utfall 201908	Utfall 201808	Budget helår	Vårpro- nos	Höstpro- gnos	Budget avvikels- e
Verksamhetens intäkter	290,7	280,5	398,3	391,3	420,0	21,7
<i>Jämförelsestörande intäkter:</i>						
Försäljning mark exploatering	35,4	33,0		48,4	35,4	35,4
Verksamhetens kostnader	-1 283,3	-1 189,9	-1 969,8	-1 970,2	-2 001,3	-31,5
<i>Jämförelsestörande kostnader:</i>						
Bokfört värde försäljning mark exploatering	-1,2	-0,1		-0,5	-1,2	-1,2
Avskrivningar	-38,5	-40,1	-52,7	-60,1	-57,8	-5,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-996,9	-916,6	-1 624,1	-1 591,1	-1 604,9	19,2
Skatteintäkter	812,8	771,0	1 220,0	1 215,3	1 219,1	-0,9
Generella statsbidrag och utjämning	269,2	225,9	389,8	403,2	403,2	13,4
VERKSAMHETENS RESULTAT	85,1	80,2	-14,3	27,4	17,4	31,8
Finansnetto	2,6	4,9	0,1	2,0	2,8	2,7
ÅRETS RESULTAT INKLUSIVE SOCIAL INVESTERINGSFOND	87,7	85,1	-14,2	29,5	20,2	34,5
Medel från social investeringsfond	5,3	0,3	23,9	9,3	9,3	-14,6
ÅRETS RESULTAT	93,0	85,4	9,7	38,8	29,5	19,9

Kommunens resultat för perioden uppgår till 93,0 mnkr, vilket kan jämföras med resultatet för delårsbokslutet föregående år som då uppgick till 85,4 mnkr. Kommunen har fortsatt ett positivt resultat och prognosen för helåret visar på ett överskott om 29,5 mnkr.

Resultatet har påverkats positivt av realisationsvinster vid avyttring av mark och exploatering med 35,4 mnkr (32,9 mnkr). Balanskravsutredningen för årets första 8 månader visar att kommunen har uppfyllt lagens krav på balans med ett resultat på 92,9 mnkr (78,8 mnkr).

De avvikelser som finns i resultaträkningen mellan utfall och budget och prognos har i allt väsentligt kunnat analyseras, rimliga förklaringar finns vilket även kommenteras nedan.

3.2 Noterade avvikelser

Vid granskningen noteras att det inom delårsbokslutet förekommit ett fel avseende uppbokning av socialavgifter, den reservering som skett uppgick till 26,3 MSEK vilket överstiger de faktiska kostnaderna om 6,5 MSEK. Detta skedde i samband med en systemmässig uppdatering inom lönesystemet och har nu felanmälts till Visma och kommer korrigeras i månadsbokslutet för september.

3.3 Prognos för helåret

Prognosen för helåret 2019 indikerar ett resultat för kommunen om +29,5 mnkr inklusive realisationsvinster (35,4 mnkr). I förhållande till budget som visar ett helårsresultat på 9,7 mnkr, innebär prognosen en avvikelse på +19,9 mnkr..

De största avvikelserna i helårsprognosen återfinns likt tidigare hos samhällsbyggnadskontoret som har en avvikelse om +26 mnkr som är del av kommunstyrelsen. Den positiva avvikelsen mot budgeten är hänförlig till exploateringsintäkter.

Gymnasie- och arbetslivsnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -9,7 mnkr detta är en följd av bland annat färre elever inom kommunens gymnasieskola än planerat. En åtgärdsplan har upprättats som omfattar kostnadsbesparingar om 12 mnkr per läsår för att inom kommande år nå nämndens finansiella målsättning.

Ekonomiskt bistånd förväntas ha en negativ budgetavvikelse om -8 mnkr vilket är en följd av ökat antal invånare och att individer ej har beviljats ersättning från försäkringskassan samtidigt som individer lämnat etableringsersättningen utan att ha en egen försörjning.

Den positiva avvikelsen om 8 mnkr inom Äldre och omsorgsnämnden är en följd av att när nämnden bildades skedde en fördelning av den tidigare beslutade budgeten till Socialnämnden och överskottet avser medel avsatta för kommande lagändringar och överenskommelser inom äldreomsorgen.

Tabellen nedan visar prognos för driftsbudget för nämnderna.

(tkr)	Budget 2019		Prognos 2019		Budgetavvikelse 2019		
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto
Revision	1 165	0	1 165	0	0	0	0
Kommunledningskontoret	182 917	47 878	185 539	52 000	-2 622	4 122	1 500
Samhällsbyggnadskontoret (ks)	27 431	19 963	30 500	49 000	-3 069	29 037	25 969
Försäljning tomträtter	275	3 665	200	2 100	75	-1 565	-1 490
Kommunstyrelsen	210 624	71 506	216 239	103 100	-5 615	31 594	25 979
Bygg- och miljönämnden	18 353	12 804	18 653	13 104	-300	300	0
Gymnasieskola	275 828	157 419	283 825	157 416	-7 997	-3	-8 000
Gymnasiesärskola	14 162	312	14 162	312	0	0	0
Arbetsmarknadsinsatser	28 509	10 514	32 154	12 152	-3 645	1 638	-2 007
Daglig verksamhet	18 237	530	20 915	760	-2 678	230	-2 448
Vuxenutbildningen	34 878	15 165	35 393	18 456	-515	3 291	2 776
Gymnasie- och arbetslivsnämnden	371 614	183 940	386 449	189 096	-14 835	5 156	-9 679
Kultur- och fritidsnämnden	93 602	7 325	93 611	7 628	-9	303	294
Socialnämnden	314 565	106 635	286 282	75 352	28 283	-31 283	-3 000
Ekonomiskt bistånd	15 820	200	23 783	163	-7 963	-37	-8 000
Tekniska nämnden, skattefinansierat	63 223	7 491	62 843	5 605	380	-1 886	-1 506
Vatten- och avloppsverksamhet	51 000	51 000	51 000	51 000	0	0	0
Avfallsverksamhet	31 000	31 000	31 000	31 000	0	0	0
Tekniska nämnden	145 223	89 491	144 843	87 605	380	-1 886	-1 506
Utbildningsnämnden	1 295 081	623 020	1 315 951	638 890	-20 870	15 870	-5 000
Äldre- och omsorgsnämnden	267 945	61 953	226 709	28 717	41 236	-33 236	8 000
Nämnder	2 733 992	1 156 874	2 713 685	1 143 655	20 307	-13 219	7 088

3.4 Hur ekonomi och verksamhet följs upp

Vi anser att delårsrapporten har en bra struktur. I delårsrapporten kommenteras resultat och förändringar som skett eller bedöms ske under året på ett bra sätt överlag men det finns utrymme för att utveckla den ekonomiska analysen så att den även innefattar förklaringar till förändringar och avvikelser.

För att underlätta och möjliggöra en bättre styrning löpande under året så är vår rekommendation att budgeten periodiserad över åtminstone tertial för att kunna ha ett bättre styrmedel när utfall jämförs med budgeten.

Delårsrapporten innehåller beskrivning av kommunens styrsystem och planeringsförutsättningar för de kommande åren. För respektive nämnd så beskrivs de övergripande målen och prognosen för om målen kommer nås. I vissa fall anges utfall per 31 augusti 2019 men det noteras att indikatorer för flera av målen ej erhålles fören inför årsbokslutet. Målen kommenteras också särskilt för att möjliggöra en fördjupad förståelse av deras innebörd. Fortsatt uppföljning av målen kommer att ske när årsplanen följs upp. Alla nämnder och styrelser sammanfattar verksamheten och ekonomi i delårsrapporten vilket ger en mycket god bild av kommunens samtliga verksamheter.

4 Kommentarer rörande måluppfyllelse

4.1 Lagstadgade krav

Följande gäller för samtliga kommuner:

- ▶ att kommunfullmäktige ska fastställa mål för "god ekonomisk hushållning"
- ▶ att uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisning.
- ▶ att kommunens revisorer ska granska och bedöma måluppfyllelsen.

Kommunallagen ställer krav på kommunerna att styra på ett sådant sätt att god ekonomisk hushållning säkerställs och på behovet av att få en ökad långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen. Kravet på balans mellan intäkter och kostnader, "balanskravet", är lagstadgat. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapporten och i årsredovisningen.

4.2 Avstämning av balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner göra en avstämning av balanskravet, vilket innebär att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av det lagstadgade balanskravet ska nedskrivningar beaktas enligt försiktighetsprincipen, medan realisationsvinster ska räknas bort. Inom Upplands-Bro har man valt att göra en ytterligare justering avseende avsättning till och ianspråktagande av social investeringsfond. Denna justering är inte förenlig med Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 10 kap 10§ och de poster som balanskravet ska justeras för.

Balanskravet uppfylls per 31 augusti 2019 och med en prognos på +29,5 mnkr finns inga indikationer på att balanskravet inte skulle uppnås under år 2019.

TSEK	Prognos 191231	190831	180831
Resultat enligt resultaträkningen	20 210	87 678	85 096
Reavinster	-70	-70	-6 602
Årets resultat efter balanskravsjustering	20 140	87 608	78 494
Uttag social investeringsfond	9 297	5 265	260
Insättning social investeringsfond	0	0	0
Balanskravsresultat	29 437	92 873	78 754

4.3 Finansiella mål

Kommunen ska besluta om finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska även ange mål och riktlinjer för verksamheten. Utgångspunkten för god ekonomisk hushållning är årsplanen och de finansiella målen som kommunfullmäktige har beslutat om. Upplands-Bro har flertalet övergripande mål för God ekonomisk hushållning och balanskrav:

- ▶ En kommun med god ekonomi och uppföljning.
- ▶ Överskottet i Upplands-Bro ska över tiden uppgå till 2% av verksamhetens nettokostnader. Vid överskott kan medel reserveras till kommunens resultatutjämningsreserv.
- ▶ Reserverade medel ur resultatutjämningsreserven, som kommunen tidigare har avsatt, kan användas för att utjämna konsekvenserna av minskade intäkter över en konjunkturcykel. Upp till 30% av tidigare reserverade medel kan användas under ett enskilt budgetår.
- ▶ Kommunens skattesats ska vara oförändrad.
- ▶ Kommunens ersättningsinvesteringar ska finansieras med egna medel. Endast nyinvesteringar får finansieras med lån.
- ▶ Befintliga lån som kommunen har omsatts under planperioden.
- ▶ Upplands-Bro ska vara en kommun som växer. Kommunen ska planera, bygga och underhålla sina anläggningar för långsiktig brukbarhet, minskad miljöbelastning, bibehållen funktion och bibehållt värde under anläggningarnas livslängd.
- ▶ Målen inom nämndernas verksamhet anger vad som ska uppnås inom de ekonomiska ramarna. Verksamheterna ska hålla sin budget och drivas inom de ekonomiska ramarna som beslutats, kvalitativt, effektivt och med stor kostnadsmedvetenhet.

Enligt delårsrapporten uppnår kommunen samtliga mål förutom ett. Gällande målet "En kommun med god ekonomi och uppföljning" anger kommunen att bedömningen är att kommunen har en god ekonomi och uppföljning men att några nämnder visar ett prognosticerat underskott för helåret vilket gör att målet inte uppnås till fullo.

Gällande målet "Målen inom nämndernas verksamhet anger vad som ska uppnås inom ekonomiska ramar" beskrivs vilka nämnder som bidrar till att målet inte uppfylls, vilket är en följd av att Gymnasie- och arbetslivsnämnden redovisar ett underskott på -4,9 mnkr och ekonomiskt bistånd ett underskott på -6 mnkr för perioden.

5 Bokslutsprocessen

Kommunen upprättar två delårsbokslut samt ett årsbokslut.

Delårsrapporten är upprättad efter samma redovisningsprinciper som årsbokslutet 2018. Delårsrapporten uppfyller i allt väsentligt gällande lagkrav, rekommendationer och anvisningar.

Redovisningsansvariga för respektive nämnd sammankallas regelbundet för att gå igenom aktuella frågor samt för genomgång inför delårs- och årsbokslut. Denna dialog bedöms vara en viktig del för att säkerställa ett likformigt arbetssätt.

Anvisningarna inför delårsbokslutet är tydliga och strukturerade. Vår uppfattning är att dessa följs av nämnderna och förvaltningarna, en ekonomisk analys lämnas av samtliga nämnder och bolag. Upplands-Bro har enligt vår bedömning en ändamålsenlig bokslutsprocess för upprättande av ett delårsbokslut. Leverans av material har skett enligt upprättad tidplan.

5.1 Förändrade redovisningsprinciper

Från och med den 1 januari 2019 gäller en ny lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen har analyserat effekter på resultat- och balansräkning med anledning av den nya lagen och bedömer att inga väsentliga effekter uppkommer i ingångsbalans och jämförelsesiffror.

Vi vill dock särskilt belysa att det råder en osäkerhet kring redovisningen av gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag där det finns möjlighet att redovisa enligt tidigare principer som gällde till och med 2018-12-31 och i enlighet med det nya principerna från och med 2019-01-01. Kommunen har valt att fortsatt redovisa i enlighet med det tidigare regelverket i väntan på besked från RKR vilket kan medföra att de nu skuldförda gatukostnadsersättningarna och investeringsbidragen om 44,1 mnkr kan komma att intäktsföras i sin helhet och därmed inte periodiseras för att möta framtida avskrivningskostnader.

Kommunen har i delårsrapporten redovisat 2019 års siffror enligt LKBR men har inte räknat om siffrorna för motsvarande period 2018, vilket borde ha gjorts enligt god redovisningssed. Vi bedömer främst att detta skulle fått effekt på redovisningen av bidragen i form av tillkommande intäkter från gatukostnadsersättningar samt investeringsbidrag och motsvarande minskning av långfristiga skulder.

I och med att det råder osäkerhet kring hur detta ska redovisas är det acceptabelt de tidigare principerna har tillämpats i delårsrapporten. Vi förväntar oss att det har fastställts till årsbokslutet om hur detta ska redovisas.

Kungsängen den 29 oktober 2019

Mia Keränen Larsson
Auktoriserad revisor

Jeff Erics
Auktoriserad revisor